

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 196/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť mesta Košice, Trieda SNP 48/A, Košice, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Ján Tokár, spol. s r. o., Werferova 1, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Tokár, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžr 32/2016 z 8. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť mesta Košice vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžr 32/2016 z 8. júna 2016 **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. **O d k l a d á** vykonateľnosť rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžr 32/2016 z 8. júna 2016.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2016 doručená sťažnosť mesta Košice (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžr 32/2016 z 8. júna 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že návrhom z 23. apríla 1997, doplneným podaním z 18. januára 2002 sa obec Sokolany (ďalej aj „obec“) podľa § 52 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení platnom do 31. decembra 2001 domáhala na Okresnom úrade Košice-okolie, katastrálnom odbore (ďalej len „okresný úrad“) vydania rozhodnutia o zmene priebehu hranice mesta Košice a obce Sokolany spočívajúcej vo vrátení časti územia z katastra mesta Košice do katastra obce Sokolany z dôvodu, že podľa tvrdenia obce Sokolany bola v minulosti zmena priebehu hranice území, ku ktorej došlo s účinnosťou od 1. januára 1981, síce odsúhlasená príslušnými orgánmi, ale bola vykonaná bez súhlasu obce.

Podstatou tohto správneho konania bolo posúdenie otázky, či obec Hutníky, ktorá pozostávala z dvoch katastrálnych území – Bočiar a Sokolany – ako právny predchodca obce Sokolany (obec Sokolany v danom čase neexistovala), vyslovila súhlas s pričlenením časti územia obce Hutníky z oboch jej katastrálnych území k mestu Košice, t. j. aj časti katastrálneho územia Sokolany alebo iba časti katastrálneho územia Bočiar. V priebehu súdneho konania nebolo sporné, že takýto súhlas bol vyslovený obcou Hutníky vo vzťahu k pričleneniu časti katastrálneho územia Bočiar, sporným bolo iba to, či bol súhlas vyslovený aj vo vzťahu k časti katastrálneho územia Sokolany.

Okresný úrad prvýkrát rozhodol o tomto návrhu rozhodnutím č. k. H-2/97/d-BJ z 20. októbra 2004 tak, že návrh zamietol, pretože bol toho názoru, že MNV v obci Hutníky, ktorej súčasťou bolo aj územie obce Sokolany, ako zastupiteľský zbor občanov obce

Hutníky na základe uznesenia č. 18/1979 vyslovil súhlas s návrhom územnej zmeny a s pričlenením predmetného územia k územiu mesta Košice, v dôsledku čoho nebola splnená základná podmienka podľa § 52 ods. 1 katastrálneho zákona na rozhodnutie o zmene priebehu hranice katastrálnych území.

Toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku obce zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Sp 8/2005-27 z 11. apríla 2006.

Následne okresný úrad vyhovel návrhu obce a určil priebeh hranice rozhodnutím č. k. H-2/97/d-BJ z 20. júna 2007, proti ktorému podal sťažovateľ opravný prostriedok.

Na základe tohto opravného prostriedku rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 6 Sp 18/2007-29 z 22. novembra 2007 tak, že toto rozhodnutie okresného úradu potvrdil.

Na základe odvolania sťažovateľa bol uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 250/2010 z 28. septembra 2011 rozsudok krajského súdu č. k. 6 Sp 18/2007-29 z 22. novembra 2007 zrušený z dôvodu, že krajský súd nepreskúmal komplexne námietky sťažovateľa.

Krajský súd opätovne potvrdil rozhodnutie okresného úradu rozsudkom č. k. 6 Sp 18/2007-178 z 12. januára 2012, proti ktorému podal sťažovateľ znova odvolanie.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Sžr 43/2012 zo 14. mája 2013 zmenil rozsudok krajského súdu č. k. 6 Sp 18/2007-178 z 12. januára 2012 tak, že rozhodnutie okresného úradu č. k. H-2/97/d- BJ z 20. júna 2007 zrušil a vec vrátil správneho orgánu na ďalšie konanie, keďže z podkladov podľa odvolacieho súdu jednoznačne vyplynulo, že plenárne zasadnutie MNV Hutníky 16. augusta 1979 súhlasilo s návrhom zmeny katastrálnej hranice, pričom navrhované zmeny sa dotkli k. ú. Bočiar aj k. ú. Sokolany, z ktorých boli časti odčlenené a pričlenené do k. ú. Železiarne, ktoré bolo súčasťou mestskej časti Košice-Šaca.

Okresný úrad však v poradí tretím rozhodnutím č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ z 25. októbra 2013 znova vyhovel návrhu obce Sokolany.

Krajský súd rozsudkom č. k. 2 Sp 59/2013-53 z 25. marca 2014 rozhodnutie správneho orgánu zrušil z dôvodu, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že plenárne zasadnutie obce Hutníky bolo uzročené s územnými zmenami zasahujúcimi do k. ú. Sokolany a súhlasilo s nimi v celom rozsahu návrhu týchto zmien tak, ako to konštatoval už najvyšší súd vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku.

Tento rozsudok krajského súdu bol však uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžr 75/2014 z 10. septembra 2015 zrušený pre formálnu chybu v označení aplikovaného právneho predpisu a vec bola krajskému súdu vrátená na ďalšie konanie.

Krajský súd rozsudkom č. k. 2 Sp 59/2013-145 z 1. decembra 2015 vo veci opätovne rozhodol tak, že rozhodnutie okresného úradu č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ z 25. októbra 2013 zrušil a vec správnomu orgánu vrátil na nové rozhodnutie z dôvodu, že krajský súd, vychádzajúc z právneho názoru vysloveného najvyšším súdom v rozsudku sp. zn. 1 Sžr 43/2012 zo 14. mája 2013, dospel k záveru, že MNV v Hutníkoch uznesením č. 18/1979 zo 16. augusta 1979 vyslovil súhlas s celým návrhom zmien hraníc územia vrátane zmien týkajúcich sa katastrálneho územia Sokol'any.

Napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bol tento rozsudok krajského súdu na základe odvolania obce zmenený tak, že rozhodnutie okresného úradu č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ z 25. októbra 2013 bolo potvrdené.

3. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že *„senát najvyššieho súdu preskúmal za účelom vyriešenia spornej odvolacej otázky Zápisnicu z plenárneho zasadania MNV Hutníky zo dňa 16.8.1979“* a na základe tohto preskúmania dospel k záveru, že predmetom rokovania pléna MNV, ktorému patrilo vysloviť súhlas so zmenou hraníc, bolo prerokovanie návrhu zmien katastrálnych území, avšak *„plénum MNV uznesením č. 18/1979 súhlasilo s rozšírením územia Košíc – mesto o územie katastra Hutníky Bočiar (VSŽ), rešpektujúc tým uznesenie vlády SSR č. 16/1976 o Smernom územnom pláne HSA Košice(...) plénum MNV Hutníky však na tomto zasadnutí nevyjadrilo súhlas s rozšírením Košíc o územie Hutníky – Sokol'any“*.

Najvyšší súd sa nestotožnil so závermi krajského súdu o tom, že poslanci MNV Hutníky schválili aj zmenu v k. ú. Sokol'any, pretože „práve pri posudzovaní obsahu predmetného uznesenia je podľa názoru najvyššieho súdu nevyhnutné postupovať formalisticky“, nakoľko podľa záveru najvyššieho súdu „nie je možné, stotožniť sa s názorom krajského súdu, že predmetné uznesenie zo dňa 16. augusta 1979 č. 18/1979 v bode „A“ je možné vykladať širšie, práve s poukazom na zamýšľaný zámer územných zmien a nahradiť tak rozhodujúcu vôľu osôb – poslancov MNV Hutníky“.

Najvyšší súd vo svojom odôvodnení konštatoval, že „uznesenie plenárneho zasadania miestneho národného výboru prijaté na plenárnom zasadnutí o predmetnej územnej zmene v súlade s vtedy účinnými právnymi predpismi, je podľa názoru odvolacieho súdu, možné považovať za súhlasné stanovisko obce, resp. jej obyvateľov so zmenou priebehu hranice“, avšak toto sa netýkalo k. ú. Sokolany.

Na základe týchto zistení najvyšší súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že súhlas na zmenu priebehu hranice obce, resp. kat. územia Sokolany bol daný s tým, že pri prijatí tohto záveru najvyšší súd prihliadol i na dôvodovú správu č. bl. Vnútr. 5794, nachádzajúcu sa v pripojenom administratívnom spise, z obsahu ktorej zo str. 2 vyplynulo, že „nesúhlas s pričlenením celého katastrálneho územia obce k okresu Košice – mesto vyslovili Rady MNV v Haniske, Hutníkoch a vo Veľkej Ide“.».

4. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že:

„- najvyšší súd svoje rozhodnutie založil na skutkových záveroch, ktoré sú v extrémnom rozpore s obsahom listín, na ktoré sa vo svojom rozhodnutí odvoláva a ktorých výklad založil na prílišnom formalizme, čo zakladá ústavnú neakceptovateľnosť týchto záverov, a tým aj celého rozhodnutia...

- najvyšší súd porušil princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní tak, že založil svoje rozhodnutie na závere o neexistencii súhlasu s predmetnou územnou zmenou, ktorý je úplne protichodný s predchádzajúcim záverom o tej istej otázke v rozsudku sp. zn. 1 Sžr/43/2012 zo dňa 14.5.2013...

- najvyšší súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi vykonávať jeho procesné práva účastníka konania, a to v takej miere, že zároveň došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces...“

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, toto rozhodnutie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, a taktiež mu prizná trovy konania.

Zároveň sťažovateľ žiada o vydanie dočasného opatrenia, ktorým ústavný súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu až do právoplatného rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon nestanovuje inak.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa

§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže nezistil nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach a ani dôvody na jej odmietnutie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

III.

11. Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti, najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné právo alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo zásahom.

12. Právna úprava dočasného opatrenia začlenená systematicky do šiesteho oddielu druhej hlavy tretej časti zákona o ústavnom súde (konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a konanie o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy podľa čl. 127a ústavy) primárne reflektuje právny stav, podľa ktorého ústavný súd pri svojom rozhodovaní nie je viazaný žiadnou lehotou, a preto je potrebné aj s ohľadom na možnosť dlhšieho trvania rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby poskytnúť potrebnú predbežnú ochranu ohrozeným právam sťažovateľa.

13. Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a dôvodov sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľ osvedčil existenciu predpokladov na odklad jeho vykonateľnosti, aby prípadný výsledok konania pred ústavným súdom nebol zmarený realizáciou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Bez tohto zabezpečovacieho prostriedku by totiž podľa názoru ústavného súdu mohlo dôjsť v prípade vyslovenia neústavnosti sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu k vážnej ujme na strane sťažovateľa, ktorá by bola väčšia než ujma, ktorá by prípadne mohla vzniknúť následkom

odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Návrh sťažovateľa na rozhodnutie o dočasnom opatrení v tejto časti nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom.

14. Inak povedané, ústavný súd preskúmal návrh sťažovateľa na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a dospel k záveru, že tento návrh nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a spĺňa aj ďalšie podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde (majúc na zreteli ujmu, ktorá by sťažovateľovi mohla vzniknúť výkonom sťažnosťou napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, v pomere k ujme, ktorá môže vzniknúť tretím osobám pri odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia).

15. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd v súlade s citovaným § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia, t. j. odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

16. Uložené dočasné opatrenie podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde zanikne najneskoršie ex lege nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení. Podľa § 52 ods. 4 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie možno zrušiť aj bez návrhu, ak pominú dôvody, pre ktoré sa nariadilo.

17. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 3 a § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2017